

ИСТОРИЈА

Најстарији трагови живота људи на овим просторима потичу из периода Илира (1500 год. п.н.е.), када су ове просторе насељавала илирска племена Аутаријати и Ардијеји. У околини су пронађене њихове гробнице. У каснијем периоду овај крај је улазио у састав римске провинције *Malavico*. Долином Дрине је пролазио римски пут *Via Drina*, а у овај крај тада долазе германски рудари Саси, по којима један дио Вишеграда и данас зовемо Сасе.

У жупи, низводно од Вишеграда пронађени су римски новчићи *Constantinus I* и *II*.

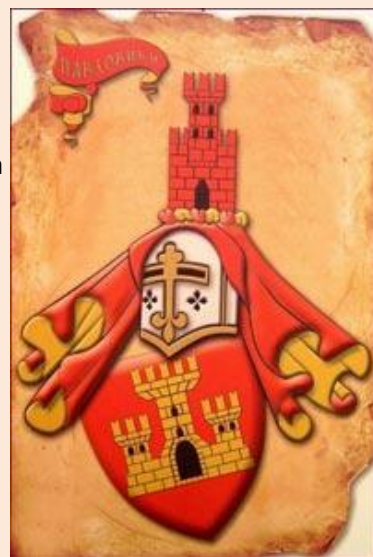

Истраживањима Земаљског музеја из Сарајева из 1966. год. на подручју села Мушићи пронађени су остаци словенске керамике из VI и VII вијека који свједоче о насељавању Словена на овом простору. У околини Вишеграда налази се и велики број локалитета са средњовјековним стећцима, од којих су најпознатија Велика и Мала Гостиља.

Због свог географског, стратешког и економског положаја Вишеград је имао бурну историју и био мета многих освајача. У вријеме Стефана Немање читав крај улази у састав српске државе Немањића. Средином XIV вијека био је под влашћу српског жупана Николе Алтомановића. Тада овај крај заузима босански краљ Твртко I и прикључује га Босанском краљевству.

Вишеград се први пут помиње 1433. године када је припадао моћној српској властелинској породици Павловића, под чијом је управом био и средњовјековни град Добрун. На врху брда изнад дринског моста налазе се трагови старог града или Павловине (по војводи Павлу Раденковићу). Саме рушевине се налазе на два мјеста и зову се "Горњи град" и "Доњи град". Подно старог града на неприступачним стијенама изнад Дрине налазе се рушевине једне куле, која је имала улогу осматрачнице на Дрини и са ње се мотрило на свакога ко се примицао граду. Кула је, како се по траговима могло разабрати, некада са доњим градом била повезана широким усјеченим ходником. Кула се назива у народу „кулом Краљевића Марка“. Испод куле има неколико удубљења у стијенама, које се називају „Марковим сједалом“ и „Марковим стопама“. По народној причи, једном је Краљевић Марко на своме Шарцу прескочио читаву Дрину и тако са Буткових стијена, које су на другој страни Дрине стигао срећно у своју тврду кулу. Некада је ова кула била прокопана све до Дрине. За вријеме Турака у њој је била тамница па се ова кула назива још и Тамница, а по долазку Аустроугарске унутрашњост куле је затрпана камењем, да се у њој не би скривали хајдуци и српски одметници. Стари град у Вишеграду припада уобичајеном стилу градова средњовјековног времена, које су у нашим крајевима подизали разни домаћи великаши. Како је записао чувени турски путописац Евлија Челебија, Мехмед Паша је око 1577. године саградио доњу Вишеградску варош, а пошто је постојало и насеље изнад, односно више њега град је добио име Вишеград.

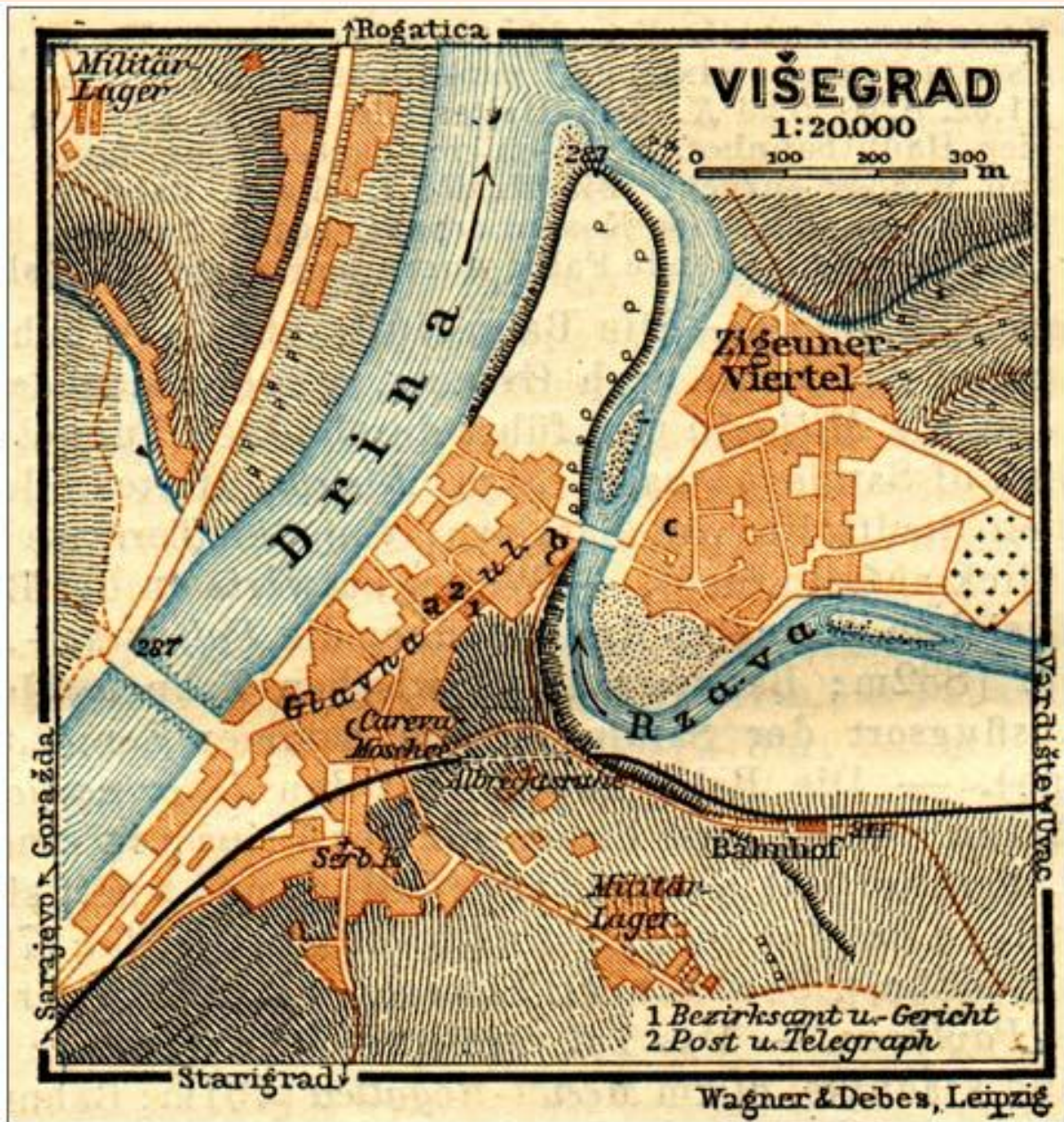
Грб породице Павловић

Вишеград добија прву Српску школу у овом мјесту 1865. године. Иницијативу за њено отварање дали су родољубиви свештеници међу којима понајвише поп Јевто Ђуровић из Трнаваца. Одушевељен ослободилачким плановима кнеза Михаила, Вишеградски Срби су се крајем марта 1865. године обратили за помоћ влади у Београду, а ова им је одмах послала 50 дуката као помоћ за зидање школске зграде. Настава је почела исте године у једној привременој просторији. Министарство просвете из Београда послало је у школу у Вишеград четири пакета уџбеника. Нова школска зграда завршена је крајем љета 1867. године.

По турским изворима 1544. године овај град осваја Осман Паша и он остаје под турском влашћу, све до Берлинског конгреса 1878. када читаву Босну преузима Аустроугарска. Доласком Аустроугара Вишеград добија контуре градске средине. Они граде водовод, уводе земљишне књиге, граде ускотрачну пругу и јавне грађевине.

Послије Првог свијетског рата Вишеград улази у састав Краљевине Југославије, у оквиру Босне и Херцеговине. Први и Други свјетски рат су оставили град у рушевинама, већина објеката је била тешко оштећена, укључујући и вишеградску ћуприју. Вишеград се данас налази у оквиру Републике Српске, једног од 2 ентитета независне државе Босне и Херцеговине.

Мапа града из 1911. године

Од моста почиње и вишеградска „чаршија“ смјештена највећим дјелом на десној обали.

Чаршија је једним дјелом у равници, а једним у обронцима бријегова. Одмах послје главног дијела чаршије налази се ушће Рзава у Дрину. Због овог ушћа, Вишеград је познат и као „чаршија на води“.

У троуглу између десне обале Дрине и лијеве обале Рзава налази се главни дио чаршије. На десној обали Рзава, преко пута спортског центра, налази се Нова махала, дио града заснован послје другог свијетског рата. Одмах иза Нове махале су насеља Косово Поље, Вучине, Главица, Гарче и Калата.

Познато брдо Бикавац се налази изнад десне стране града, неких 300 m висине од центра.

У Гарчи је 1987. године изграђен нови армирано-бетонски мост на Дрини за саобраћај, како би се растеретила стара ћуприја. Од Нове Махале, низводно десном обалом Дрине води пут за Жупу, широку котлину која је и најплоднији дио Вишеграда. Ова котлина се степенасто уздиже до брда Гостиља, Јањац, Дикава и Столац која чине границу између Босне и Србије. Ова граница је утврђена још 1343. године и остала непромјењена. Жупа је богата разним врстама воћа а највише има шљива пожегача од којих се правила позната ракија „Вишеграђанка“.

Идући узводно Дрином, десном страном одмах од Гимназије су стамбене зграде. Затим би се прошло једно брдо гдје је био прије каменолом и негдје изнад половине брда би била округла кула легендарног хероја Алије Ђерзелеза (по Бошњачком предању) или Краљевића Марка (по српском предању). Затим би се дошло до велике пилане у Душчу, неких 2 km. Кад се прође Душче, око 1 km на лијево би се ишло у касарну бивше ЈНА Замница, а пут на десно би водио за села Дринско, Шип итд. Испод Дринска је нова вишеградска хидроелектрана на Дрини. Узводно лијевом обалом Дрине би се дошло до села Незуци, Холијаци, Ораховци, Бродар, Међећа итд. Најзад, [ево данашње туристичке карте](#).